

Ahol a jövő kertészeit nevelik...

Látogatás a Kertészeti Tanintézetben

A kertészet, mint pálya és hivatás, nagyon sokáig, különösen a középosztály körében ismeretlen fogalom volt. Ugy érezzük, hogy napjainkban, amikor ifjúságunk számára új és új elhelyezkedési lehetőségek nyílnak, beszélünk kell végre a kertészetről is, mely ma már egyáltalában nem „lenézendő” foglalkozás.

Látogatásunk a Kertészeti Tanintézetben tehát kettős célt szolgál. Egyrészt beszámolót kívánunk adni a növendékek oktatásáról, másrészt pedig egy szép tavaszi kirándulást szeretnénk tenni olvasóinkkal a fák, növények virágok birodalmában...

A város körnegyetegeből kiszabadulva, szinte mélyen lélezkünk a Kertészeti Tanintézet virágzó gyümölcsfái között. Mindenekelőtt a növendékek gyakorlati oktatására vagyunk kíváncsiak s e célból meg is kezdjük sétánkat az 56 holdas mintatelepen.

— Mikor létsült az intézet? — kérdejük, s Varga Márton, a Kertészeti Tanintézet igazgatója, aki egyben vezetőnk is, felvilágosít arról, hogy az intézet 1926-ban létesült, bár a telep már 1906 óta fennáll. Szendy Károly polgármester és Horony-Pálffy Aurél dr. tanácsnok megértő támogatása folytán jutott a főváros közönsége ahhoz a lehetőséghez, hogy gyermekeiket itt készíttethesse elő a kertészet hivatására. Növendékeink nagyrészt fővárosiak, mert a vidékiek számára, többek között Baján van kertészeti tanintézet. A kiképzés négy esztendeig tart, 14 éves korban kerülnek ide a gyermekek s a négy év eltelte után az érettségéhez, képesítőt kapnak. Minden évfolyamnak kb. 20 hallgatója van, így összesen 80 növendéssel rendelkezünk.

— Mikor idejönnek a gyermekek, — folytatja az intézet igazgatója, — aprók és véznák, pár év múlva még a szüleik is alig ismerik meg őket. A szabad levegőn való munka hihetetlen gyorsan fejleszti őket. A kertészetnek azonban a test erősítő hatásán kívül, léleknevelő hatása is van. Nem egyszer tapasztaltuk pl. munkásoknál, akik bizony az italt nem vetették meg, hogy amikor itt a kertben kezdtek dolgozni, többé feléje sem néztek a kocsmának.

Mekkora kert kell az öttagu családnak

Mialatt beszélgetünk, a szépen rendezett utakon már el is érkeztünk a kertészet azon részéhez, ahol a korszellemhez alkalmazkodva, az intézet szemléltetően bizonyítja be, hogy kis területet, hogyan lehet kitűnően kihasználni. Alma és körtefákat látunk a hatméteres területen, s közéjük ültetve a mindenhol csupán kertszegélyként látható ribizli bokrokat.

Legelőször a zöldség hajtatókat nézzük meg. Tíz, meg tizezer palántát látunk itt a hideg és melegágyakban s megtudjuk, hogy itt állítják elő azokat a palántákat is, melyekkel a főváros olcsó, kedvezményes áron ellátja a nagyközönség földdel rendelkező részét.

A sokezer zöldség-palánta megcsodálása közben kis útmutatást kapunk arra vonatkozólag is, hogy pl. egy öttagú család teljes ellátásához 400 m területen milyen arányban, s mely zöldségfélék termesztése szükséges. Pl. paradicsom szükséglet évi 100 kg., ehhez 80 palánta szükséges, paprika 500 darab 120 palántával, zöldborsó 20 kg., — ehhez kell 80 dk. mag, korai káposzta szükséglet 20 kg. 100 palántával, zöldbab 20 kg. 50 deka magszükséglettel és így tovább. De, mert időnk rövid, sietünk a gyümölcsös felé.

Mintegy 300 fajta fát látunk itt kiültetve, s céljuk, hogy a növendékek megismerjék a különböző gyümölcs fajokat. Mialatt a virágzó fákat nézegetjük, a növendékek szabadidejéről érdeklődünk...

— Hát bizony, — mondja vezetőnk, — nem sok idejük van, mert amíg a középiskolás diák délután, a lecke megtanulása után játszhat, a mi növendékeinknek kint kell dolgozni, s gyakorlatra vannak szorítva. De szívesen csinálják s egészségük sem sínyli meg.

A földek egyik részén vetőgépet látunk. A növendékek szántást, vetést, s minden földmunkát is megtanulnak, s mert az intézet állatállománnyal is rendelkezik és így majdnem a teljes önellátás alapján él, minden növendékre rákerül a sor, hogy megfogja az ekeszarvát.

Túl a felszántott területen tarka, színes foltokat látunk.

Virágok. Holland tulipánok színpompája tárul szemünk elé. A Kertészeti Tanintézetben a területek nagy részét ugyan szójababbal vetették be, de a melegházakban virulnak a szebbnél-szebb virágok, a növendékek oktatásához szükséges is, hogy a virágtermelést ugyanúgy megtanulják, mint a zöldség-félék termelését.

Datolya, ananász — melegházban

Az egyik melegházban a szaporítás történik, dugványozás, oltás és egyéb módszerek útján. Ezer, meg ezer virágpalántát látunk itt és több növendéket, szorgos munkában. Elbokrosodó növényeknek vagdadják le éppen a hajtásait, ricinus magokat tisztítanak s szemmel láthatólag jókedvűen tevékenykednek a virágok között. Megtudjuk, hogy pl. a begónia dugványozás útján szaporodik, a leveleket több darabra vágva beültetik s a melegház éghajlatában megszületik az új virág.

Megcsodáljuk a datolya pálmát, az ananászt, nem is gondoltuk, hogy nálunk is termelhető, sőt gyümölcse olyannyira élvezhető, hogy eladásra kerül. A pálma-előnevelőben kecses kis pálmákat látunk, melyek ha „megnevelődtek” már, átkerülnek a nagyobb pálmaházba, ahol nyugodtan nőhetnek. Meg is teszük, némelyik akkora, hogy a tetejét alig lehet látni.

A következő melegházban trópusi növények közé kerülünk. A világ minden részéből van itt növény, Begónia, Mexikóból, Ficus Indiából, Magnoliafa San Domingóból, Ciglaonema Jáváról, Clerodendron Nyugat-Afrikából.

Ezután már csak a japán kert van hátra.

A japán kert csodái

Csodálatos látvány fogad, amint a bejárathoz érkezünk. A kert egyik felén nagy sziklából forrás fakad s a forrás keresztül folyik köralakban az egész kerten. Fehér kőhidak vezetnek át rajta s az eredeti japán fák, cserjék, bokrok között feltűnik a sok furcsa formájú szobor, állvány, fatörzs utánzat. Megtudjuk, hogy az egyik kőfaragványt isiodornak nevezik s egy japán császár a mocsaras helyeken állította fel, melyekbe világot gyújtottak, hogy az utat mutassák becsületes kereskedők számára. Később pedig az az érdekes formájú kőlámpa díszítő művészetben is helyet kapott.

A víz nyáron tele van vízi-rózsákkal, aranyhalakkal, most azonban átlátszóan csörgedez s egyik részében hatalmas bronz daru áldogál. 350 éves, már és Japánból került hozzánk. A japán kertnek meg van az a sajátossága, hogy minden darab kő, minden dísz jelképez, szimbolizál valamit. A nagy kézmosó kőedények például a lelki tisztálkodás jelképei, a vízben lévő kis „paradicsomsziget” közepén álló kő, a hosszú élet jelképe, a magányos kő a hallgatagság szimbóluma. A kertrendezésnek Japánban mindenkör meg voltak az alapszabályai s ettől soha nem tértek el. Nem változott semmit az idők folyamán s a mai japán kert talán ugyanolyan, mint volt évezreddel előtte. Hagyományokat őriznek a japán kertek s amikor a virágzó cseresznyefa alá állunk, s farkasszemet nézünk a vízben bóbiskoló bronz-daruval s a köveket látva a hallgatagság, az élet, a halál s egyéb szimbólumok jutnak eszünkbe, tényleg egy pillanatra Nipponban érezzük magunkat... Az eredeti japán cseresznyefának története is van. Kb. 15 éve, mikor a japán trónörökös Magyarországon járt, elutazása után otthonról cseresznyefácskákat küldött azzal, hogy ültessük el a szép Duna partjain. Az aszfalt azonban alkalmatlan talaj a cseresznyefák számára s így a Margitszegetre, a Kertészeti Tanintézet akkori telepére s még több más helyre kerültek a messziről érkezett ajándék-fák.

Egy szirmot letépünk a virágzó cseresznyefáról, s eltesszük emlékebe. Ezután már

csak a növendékek fehér, tisztaságtól ragyogó szobáiba vetünk egy pillantást s megkérdejük, szegénysorsú gyermekek számára hogyan lehetséges az intézet látogatása.

— A főváros tandíjkezdvezménnyel, ösztöndíjakkal teszi lehetővé, hogy mindenféle társadalmi réteg számára nyitva álljon intézetünk s így a kertészet, mint hivatás, elérhető mindenki számára, — hangzik a válasz.

Mikor befejezzük látogatásunkat, úgy érezzük, pályát tévesztettünk. Megejtett ezer varázsával a természet, a sok virág, növény, fa s arra gondolunk, kevés szebb foglalkozás van a kertészetnél.

Szluha Lili